

18.04.2024

Ερώτηση

Προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Θέμα: Ποια τα οφέλη από τα ευκαιριακά έργα διεθνών διασυνδέσεων χωρίς σχεδιασμό;

Από τις 21.03.2024 έως τις 19.04.2024 έχει τεθεί σε δημόσια διαβούλευση το προκαταρκτικό Δεκαετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΔΠΑ) του ΑΔΜΗΕ. «Το προκαταρκτικό, ΔΠΑ 2025-2034 του ΑΔΜΗΕ, το οποίο τίθεται σε δημόσια διαβούλευση, περιλαμβάνει φιλόδοξες πρωτοβουλίες που μπορούν να εδραιώσουν τη θέση της Ελλάδας στον διεθνή ενεργειακό χάρτη», δήλωσε ο υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Θόδωρος Σκυλακάκης ενώ, πρόσφατα σημείωσε πως οι διεθνείς διασυνδέσεις χρειάζονται ώστε να μεγαλώσει η αγορά και να μην έχουμε περικοπές, καθώς και ότι έτσι θα έχουν και οι επενδύσεις στις ΑΠΕ μεγαλύτερη απόδοση.

Από την πλευρά του ΑΔΜΗΕ, ο πρόεδρος και διευθύνων σύμβουλος Μάνος Μανουσάκης σχολίασε ότι το ΔΠΑ 2025-2034 σηματοδοτεί μια νέα εποχή για τον ΑΔΜΗΕ, σημαντικής επέκτασης εντός και εκτός συνόρων. Στην ιστοσελίδα του Διαχειριστή αναφέρεται πως: «εξέχουσα θέση και στο νέο ΔΠΑ καταλαμβάνουν οι διεθνείς διασυνδέσεις που προωθεί ο ΑΔΜΗΕ, που υπηρετούν τον εθνικό στόχο να καταστεί η Ελλάδα εξαγωγέας πράσινης ενέργειας, προωθώντας παράλληλα τους στόχους της ΕΕ για εξεύρεση νέων ενεργειακών πηγών και επιτάχυνση της πράσινης μετάβασης».

Το ΔΠΑ κάνει λόγο επίσης για μεγάλη αύξηση της εγκατεστημένης ισχύος ΑΠΕ στη χώρα μας, σε υψηλότερο επίπεδο από τους στόχους του 2030, είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με τη δυνατότητα πραγματοποίησης μεγάλης κλίμακας εξαγωγών ηλεκτρικής ενέργειας.

Άγνωστο βέβαια είναι ποιος, πότε και μετά από ποια διαδικασία διαβούλευσης έλαβε την απόφαση η Ελλάδα να καταστεί μεγάλης κλίμακας εξαγωγέας πράσινης ενέργειας, ποιο θα είναι το όφελος αυτής της απόφασης για τους πολίτες, καθώς και ποιο θα είναι το κόστος και ποιος θα επιβαρυνθεί με αυτό.

Το έργο Διασύνδεσης Ελλάδας-Κύπρου-Ισραήλ αφορά στην υλοποίηση διασύνδεσης των συστημάτων μεταφοράς Ελλάδας – Κύπρου και Ισραήλ εκτιμάται ότι θα κοστίσει 2,4 δισ. ευρώ. Όπως αναφέρει και το ΔΠΑ, το έργο θα άρει την ενεργειακή απομόνωση της Κύπρου και θα διασφαλίσει την ισχυρή ενεργειακή θωράκιση του νησιού.

Το δε Ισραήλ θα ενισχύσει την ασφάλεια εφοδιασμού του, αποκτώντας τη δυνατότητα να αυξήσει, περαιτέρω και ταχύτερα, τη συμμετοχή των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) στο ενεργειακό του ισοζύγιο.

Άγνωστο είναι όμως το ποιο θα είναι το όφελος για τους καταναλωτές στην Ελλάδα οι οποίοι και θα κληθούν να καλύψουν μεγάλο μέρος του έργου. Το ΔΠΑ του ΑΔΜΗΕ δεν περιλαμβάνει τη σχετική ανάλυση κόστους οφέλους για τη διασύνδεση και άρα, τα οφέλη του έργου δεν έχουν

αναλυθεί επαρκώς. Διαβάζουμε ακόμη ότι το κυπριακό Υπουργείο Ενέργειας ζητά, με επιστολή προς τον ΑΔΜΗΕ, ως promoter της διασύνδεσης Κρήτης - Κύπρου, να εκπονήσει νέα μελέτη κόστους-οφέλους για να αποφασίσει η Λευκωσία αν θα συμμετάσχει ή όχι ως μέτοχος στο έργο. Πληθαίνουν επίσης τελευταία δημοσιεύματα που ισχυρίζονται πως η Κυπριακή κυβέρνηση ζητά νέο καταμερισμό του κόστους ανάμεσα στους Κύπριους και τους Έλληνες καταναλωτές, που με βάση τη συμφωνία του 2017 βαραίνει σε ποσοστό 63% τους πρώτους και 37% τους δεύτερους.

Προκύπτει εύλογα το ερώτημα πώς αποφασίστηκε ο ΑΔΜΗΕ να γίνει promoter του έργου όταν, δεν έχει διασφαλιστεί ότι η Κύπρος θα χρηματοδοτήσει το έργο που αφορά κυρίως αυτή.

Το έργο Διασύνδεσης Ελλάδας - Αιγύπτου έχει προταθεί από τον Project Promoter ELICA S.A. για ένταξη στη λίστα έργων PCI και τόσο ο ΑΔΜΗΕ, όσο και η ΡΑΑΕΥ έχουν δηλώσει τη στήριξή τους. Ο ΑΔΜΗΕ και ο EETC (Egyptian Electricity Transmission Company) έχουν υπογράψει Μνημόνιο Κατανόησης καθώς και Σύμφωνο Συνεργασίας ενώ, τον Μάιο του 2023 υπογράφηκε ΜοU μεταξύ του ΑΔΜΗΕ και της εταιρείας ELICA S.A. του Ομίλου Κοπελούζου, σχετικά με την έναρξη αποκλειστικών συζητήσεων για την αξιολόγηση της εισόδου του ΑΔΜΗΕ ο οποίος προτίθεται να αποκτήσει ποσοστό έως 33,3% στο μετοχικό κεφάλαιο του SPV. Σύμφωνα με τον Project Promoter, ορίζοντας ολοκλήρωσης του έργου είναι το 2028. Άγνωστο παραμένει το κόστος αυτού του έργου, πώς αυτό θα επιμεριστεί στους καταναλωτές καθώς και ποια θα είναι τα οφέλη για τους καταναλωτές στην Ελλάδα. Υπάρχει σχετική ανάλυση κόστους οφέλους;

Η Διασύνδεση Ελλάδας–Γερμανίας (Green Aegean Interconnector) περιλαμβάνεται επίσης στο ΔΠΑ του ΑΔΜΗΕ. Αφορά συνολική δυναμικότητα μεταφοράς 3 GW και σε δεύτερο χρόνο στην περαιτέρω ανάπτυξη σε 6-9 GW. Η προτεινόμενη όδευση αφορά σε υποθαλάσσια διέλευση από την Ελλάδα μέσω Αδριατικής μέχρι τη Σλοβενία, και στη συνέχεια μέσω χερσαίας διαδρομής προς Αυστρία και Νότια Γερμανία. Όπως αναφέρει το ΔΠΑ, έχει εξασφαλιστεί η υποστήριξη του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΥΠΕΝ), προκειμένου το έργο, με αρχική εκτίμηση προϋπολογισμού 8,1 δισ. ευρώ, να κατατεθεί προς ένταξη στο 10ετές πλάνο του ENTSO-E (TYNDP 2024). Και από αυτόν τον σχεδιασμό απουσιάζει ανάλυση κόστους οφέλους ενώ, άγνωστη είναι η στάση του άλλου μέρους, της Γερμανίας.

Το ΔΠΑ του ΑΔΜΗΕ τέλος συμπεριλαμβάνει και το έργο Διασύνδεσης Ελλάδας–Σαουδικής Αραβίας (Saudi Greek Interconnection). Τον Σεπτέμβριο του 2023 συστάθηκε εταιρεία ειδικού σκοπού, Saudi Greek Interconnection S.A., ισομερούς συνιδιοκτησίας των δύο Διαχειριστών (ΑΔΜΗΕ και National Grid S.A - Saudi Electricity Company). Καταστατικός σκοπός, όπως γράφεται, της Saudi Greek Interconnection είναι η εκπόνηση των μελετών για την εμπορική βιωσιμότητα του έργου της διασύνδεσης για τη μεταφορά καθαρής ενέργειας από τη Βόρειο Αφρική και τη Μέση Ανατολή στην Ευρώπη.

Επειδή ο ΑΔΜΗΕ κρατήθηκε υπό δημόσιο έλεγχο για να προστατεύει τους καταναλωτές και για να υπηρετεί το δημόσιο συμφέρον

Επειδή τα τελευταία πέντε έτη οι καταναλωτές βιώνουν μόνο επιβαρύνσεις και καμία ελάφρυνση

Επειδή η ενεργειακή μετάβαση πρέπει να έχει οφέλη και όχι μόνο κόστη για τους τελικούς καταναλωτές

Επειδή η κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας δυσφημίζει την ενεργειακή μετάβαση εδώ και πέντε έτη

Επειδή η ενεργειακή μετάβαση δεν πρέπει να πραγματοποιηθεί χωρίς συναινέσεις

Επειδή οι καταναλωτές δεν μπορούν να πληρώνουν και την όποια ενεργειακή διπλωματία

Ερωτάται ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας:

1. Ποιο είναι το κόστος κάθε διεθνούς διασύνδεσης που περιλαμβάνεται στο ΔΠΑ του ΑΔΜΗΕ;
2. Ποια θα είναι τα οφέλη από κάθε διασύνδεση για τους τελικούς καταναλωτές και από όλες μαζί συνδυαστικά;
3. Πώς συνδέεται ο σχεδιασμός για νέες μονάδες ορυκτού αερίου, με όλες αυτές τις διασυνδέσεις, τις μονάδες ΑΠΕ και τις μονάδες αποθήκευσης;
4. Ποια θα είναι τα οφέλη των παραπάνω διεθνών διασυνδέσεων για τους τελικούς καταναλωτές σύμφωνα με την Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων Ενέργειας και Υδάτων;

Οι ερωτώντες Βουλευτές

Πέρκα Θεοπίστη (Πέτη)

Ηλιόπουλος Αθανάσιος (Νάσος)

Τζούφη Μερόπη

Φωτίου Θεανώ